

ΚΕΙΜΕΝΙΚΑ ΕΙΔΗ

1. ΔΟΚΙΜΙΟ:

Είναι είδος πεζού λόγου με μέση συνήθως έκταση, όπου ο δοκιμογράφος εκφράζει τις απόψεις και τα συναισθήματά του για κάποιο θέμα ή περιπλανιέται ελεύθερα στο χώρο των ιδεών. Πρόκειται λοιπόν για κείμενο υποκειμενικό. Πραγματεύεται πλήθος θεμάτων (κοινωνικά, επιστημονικά, καλλιτεχνικά, πολιτικά, αισθητικά κ.α., πολλές φορές με τρόπο εκλαϊκευμένο και με σκοπό να πληροφορήσει, να διδάξει, να τέρψει ή να πείσει. Θεωρείται «υβρίδιο», καθώς τα όριά του είναι ρευστά και προσεγγίζει άλλοτε τη λογοτεχνία και άλλοτε την επιστήμη και τη φιλοσοφία. Ο δοκιμογράφος αφορμάται από το χώρο των ιδεών και συνακόλουθα το δοκίμιο είναι κείμενο θεωρητικό.

Είδη δοκιμίων: α) αποδεικτικό: με λογική οργάνωση και δομή (πρόλογο-κύριο μέρος-επίλογο) και αποδεικτικό χαρακτήρα.

β) στοχαστικό: με ελεύθερη οργάνωση και δομή και με συνειρμική διατύπωση. Ο δοκιμογράφος περιδιαβαίνει ελεύθερα στο χώρο των ιδεών.

2. ΑΡΘΡΟ:

Είναι δημοσίευμα σε εφημερίδα ή περιοδικό που πραγματεύεται ένα ειδικό επίκαιρο θέμα γενικού ενδιαφέροντος. Επίσης, ο αρθρογράφος συχνά αφορμάται από το επίκαιρο και στη συνέχεια ανάγεται στο μόνιμο και στο γενικό. Είναι κείμενο υποκειμενικό, με κάποιες αναφορές στην αντικειμενική πραγματικότητα (τεκμήρια). Επικρατεί σε αυτό η αναφορική λειτουργία της γλώσσας και είναι συντομότερο σε έκταση από ένα δοκίμιο. Τέλος, πραγματεύεται πλήθος θεμάτων με τρόπο εκλαϊκευμένο.

3. ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ:

Είναι κείμενο που δημοσιεύεται σε εφημερίδα σε ειδική στήλη και γράφεται από πρόσωπο ειδικό στο θέμα. Αναφέρεται σε διάφορα θέματα (καλλιτεχνικά, φιλολογικά, επιστημονικά, κοινωνικά, πολιτικά κ.α.). Αφορμάται από το επίκαιρο, αλλά μετά γενικεύει προχωρώντας σε σκέψεις διαχρονικού χαρακτήρα.

4. ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ:

Είναι δημοσίευμα σε εφημερίδα με χιουμοριστικό και σατιρικό χαρακτήρα.